

دولت سایه از داخل و سرنگونی طلبان از خارج در فضای مجازی، باز هم در این شرایط دولت بد کار نکرده است.

◀ با توجه به شکل و تعیین ساخت سیاسی که نقطه اوج آن دولت سیزدهم بود. اساساً شما مسیر حرکت در حوزه سیاسی و اجتماعی را چگونه می بینید؟ بازی سیاسی آسان است یا دشوار؟ در چهل و پنج سال گذشته در ایران معمولاً سیاست‌ورزی مشکل بوده و خواهد بود. به نظر من عبور از مشکلات و ناترازی‌های فعلی همچنان به همکاری دولت و نیروهای جامعه مدنی نیاز دارد. راه نجات در براندازی نیست. ضمناً مهم‌ترین

و میدری در دولت که نماد هستند. اما استیضاح همتی و رفتن ظریف هم بوده. با همه اینها، وقتی به ساحت سیاسی نگاه می‌کنید و انتظارات جامعه، نتیجه این کنش و واکنش‌ها چه خواهد بود؟ یعنی مسیر پیش روی وفاق در یک سال آینده؟ جناب ظریف و همتی از دولت رفتند، اما در جامعه مدنی در خدمت ایران هستند. دولت هم از تجربیات گرانشنگ این دو استفاده خواهد کرد. با اینکه سال دیگر هم مشکلات بیشتری پیش رو است، لذا دولت باید محکم‌تر عمل کند و خود را معطل هماهنگی با رادیکال‌ها و خالص‌گرایان نکند. رادیکال‌ها نه دغدغه کاهش رنج مردم را دارند نه حتی دغدغه حفظ کشور را. اینها فقط قدرت

پنجه نرم می‌کنند. در این شرایط شبه جنگی، دنبال کردن رویکرد رادیکالیسم در سیاست‌ها اوضاع را بدتر می‌کند. شایسته است که همه تلاش‌ها به رفع تحریم‌ها معطوف شود؛ چه با نام و چه با ننگ. ادامه تحریم‌ها ایران را ضعیف‌تر می‌کند. توان ملی سه رکن دارد: نظامی، اقتصادی و رضایت مردم. در ایران اوضاع دو بعد توان ملی یعنی اقتصادی و رضایت مردم خوب نیست.

◀ وفاق، وسیله است، نه هدف، راه است نه مقصد. ما در وفاق به دنبال چه هستیم؟ نرمالیزاسیون که آقای حجابیان در سال ۹۲ مطرح کرد؟ یعنی حداقل

عبور از مشکلات و ناترازی‌های فعلی همچنان به همکاری دولت و نیروهای جامعه مدنی نیاز دارد

درون خودمان یک کشور عادی بشویم در همه سطوح؟ در ابتدا اشاره کردم که «وفاق» یک رویکرد تعاملی و تدریجی گرا برای مواجهه با مشکلات کشور است. راهی نداریم جز اینکه نیروهای دولت و جامعه مدنی با همین رویکرد دنبال حل مشکلات مردم باشند. رویکرد رادیکال‌ها، تحول طلبان و سرنگونی طلبان اساساً راه حل نیست. درست است که نرمالیزاسیون (عادی سازی) هم راهی بود تا ایران از شرایط شبه امنیتی دوره احمدی‌نژاد بیرون بیاید که تا حدودی بیرون هم آمد. در آن دوره هم شبکه اجتماعی تلگرام تا ۴۰ میلیون عضو پیدا کرد و برجام به دست آمد. همان موقع هم ترامپ از برجام خارج شد و تحریم‌ها را تشدید کرد. این چالش‌ها ادامه دارد و باید در این چالش‌ها از ایران و ایرانی محافظت کرد. ▶

می‌خواهند و در بحران و تحریم هم ادامه حیات می‌دهند. کاسبان استصواب و تحریم و سیاست خارجی افراطی چه کسانی هستند؟ همین خالص‌گرایان هستند.

◀ قطعاً توئیتر همه سیاست ایران نیست، زیرا درصد کمی از مردم ایران در توئیتر هستند و از میان آنان هم فقط ۳ درصد کار و فعالیت سیاسی دارند. فعالان توئیتری اعم از اصولگرا و اصلاح طلب و تحولخواه، همه در پی رادیکال سازی و حداکثری کردن امر سیاسی هستند. در کنار اینها، مردم یعنی قاطبه جامعه، به وفاق و کنش و واکنش‌هایی که در حوزه سیاسی میان بازیگران آن در جریان است، چطور نگاه می‌کنند؟ آنان دنبال چه هستند و از حوزه سیاسی چه می‌خواهند؟ مردم با مشکلات معیشت دست و

کار دولت حرکت به سوی رفع تحریم‌ها با یک دیپلماسی متوازن است. دوم اینکه ساختار سیاسی کمی باید خالص‌گرایان را مهار کند و در این زمینه سیاست‌های خبررسانی صدا سیما هم باید تغییر کند. ایران با جامعه ناراضی روبه رو است. حل مشکلات مردم هم به اقتصاد برمی‌گردد و در شرایط تحریمی فعلی دست دولت باز نیست. در چنین شرایطی صدا و سیما و کسانی که مسئولیتی دارند، نباید مردم را آزار بدهند.

◀ حالا بعد ۶ ماه، وفاق چند دستاورد داشت: امنیتی‌زدایی از امر اجتماعی، چند گام برای عادی سازی امر سیاسی، جلوگیری از بحران افزایشی در سیاست خارجی، رفع فیلترینگ دو سکو، عدم ابلاغ قانون عفاف و حجاب و شاید مهم‌تر از همه، حضور آقایان ظفرقندی